

เทศกาลงานประเพณีในอำเภอพิบูล

ประเพณีสารทเดือน 10 ประเพณีชักพระบก ประเพณีตักบาตรเทโว

ประเพณีสารทเดือน ๑๐

เมื่อเอ่ยถึงประเพณีสารทเดือน ๑๐ ใคร ๆ ก็นึกถึงเมืองนครศรีธรรมราช ทั้ง ๆ ที่เมืองอื่น ๆ เช่น สงขลา สุราษฎร์ธานี ฯลฯ ก็มีประเพณีสารทเดือนสิบเหมือนกัน แต่ไม่ยิ่งใหญ่เท่าจังหวัดนครศรีธรรมราช ชาว นครศรีธรรมราช ให้ความสำคัญกับประเพณีสารทเดือนสิบมาช้านาน จนถือเป็นประเพณีสำคัญ คู่บ้านคู่เมือง เมื่อถึงเดือนสิบ ลูกหลานชาวนครทุกคน ไม่ว่าจะไปทำงานที่ไหน ห่างไกลแค่ไหน จะต้อง กลับมาร่วมทำบุญกับญาติพี่น้องที่เมืองนครฯ

ความเป็นมาของประเพณีสารทเดือนสิบ

ประเพณีสารทเดือนสิบ เป็นประเพณีที่ชาวนครศรีธรรมราชรับมาจากประเพณี "เปตพลี" ของอินเดีย เพราะ นครศรีธรรมราชได้ติดต่อกับอินเดียมาเป็นเวลานาน ก่อนดินแดนอื่น ๆ ในประเทศไทย ดังนั้นวัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ของอินเดีย ส่วนใหญ่จึงได้ถ่ายทอดมายังเมืองนครศรีธรรมราชเป็นแห่งแรก การทำบุญสารทเดือนสิบ เป็นประเพณีที่ชาวนครถือปฏิบัติมาช้านาน โดยถือเป็นคติว่า พวกเปรต ซึ่ง หมายถึง บรรพบุรุษพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้วและตกทุกข์ได้ยากในเมืองนรก จะได้รับอนุญาตให้ขึ้นมาเยี่ยม ลูกหลานในเมืองมนุษย์ในช่วงเดือนสิบนี้ บรรดาลูกหลานจึงได้ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้พร้อม ๆ กัน อนึ่งในปลายเดือนสิบของทุกปี เป็นระยะที่พืชพันธุ์ธัญญาหารในท้องถื่นออกผล ชาวเมืองซึ่งส่วนมากเป็น เกษตรกรต่างก็ชื่นชมยินดีในผลผลิตของตน ดังนั้น จึงเก็บเกี่ยวผลผลิตรุ่นแรกนำไปถวายพระสงฆ์ที่วัด เพื่อเป็นศิริมงคล แก่ตนเองและเรือกสวนไร่นา

อีกเหตุผลหนึ่ง ก็คือ เมื่อเริ่มฤดูฝน พระภิกษุก็ยากลำบากในการออกบิณฑบาต บรรดาชาวบ้านจึงนำ พืชผลทั้งของสดของแห้ง นำไปถวายพระสงฆ์เพื่อเป็นเสบียงในฤดูฝน โดยจัดเป็นสำรับหรือเรียกว่า "หม รับ"

นอกจากทำบุญดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็จะมีงานรื่นเริงที่จัดขึ้น เพราะความภาคภูมิใจ สุขใจ อิ่มเอิบใจ ที่ได้ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วและการทำบุญเนื่อง ในโอกาสที่ได้รับผลผลิตจาก การเกษตร และชื่นชมในผลผลิตที่ได้รับ จึงร่วมกันจัดงานรื่นเริงยินดีสรรหา สนุกสนานประจำปีร่วมกัน

พิธีกรรม

ประเพณีสารทเดือนสิบจะเริ่มตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ ซึ่งถือว่าเป็นวันที่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับได้ถูก ปลดปล่อยขึ้นมาจากนรก สำหรับวันนี้ลูกหลานบางคนจะประกอบพิธีต้อนรับ โดยการยกปิ่นโตและอาหารหวาน

คาวไปทำบุญที่วัด เรียกว่า "วันยกหมรับเล็ก" ส่วนบางคนก็จะยกไปประกอบพิธีในวันแรม ๑๓-๑๔-๑๕

ค่ำที่เดียว

การเตรียมการสำหรับวันประเพณีสารทเดือนสิบ จะเริ่มขึ้นในวันแรม ๑๓ ค่ำ เดือน ๑๐ ซึ่งเรียกว่า "วันจ่าย"

ซึ่งในวันนี้ ประชาชนจะมาจับจ่ายซื้อขนมและสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้ในการจัดหมรับ โดยจะมีพ่อค้านำ

สิ่งของทั้งของสดและแห้ง ของเล่นมากมาย มาขายกัน มีผู้คนจากหลายแห่งมาซื้อของเหล่านั้น

การจัดหมรับ

ในสมัยโบราณการจัดหมรับ จะใช้กระบุงที่สานด้วยไม้ไผ่ เป็นภาชนะสำหรับบรรจุ แต่การจัดหมรับใน

ปัจจุบันนี้ พวกกระบุงต่าง ๆ ที่ทำด้วยวัสดุธรรมชาติหายากขึ้น จึงนิยมใส่กะละมัง ถึงถาด ฯลฯ ส่วนสิ่งของ

ที่ใช้ในการจัดหมรับ ก็ยังคงเหมือนเดิม คือ พวกพืชผัก เช่น มะพร้าว กล้วย อ้อย มัน ฟักเขียว ฟักทอง

ข้าวโพด ฯลฯ นอกจากพวกอาหารแห้ง เช่น ข้าวสาร ปลาเค็ม เนื้อเค็ม กะปิ เกลือ น้ำปลา ฯลฯ และพวก

ขนมแห้งต่าง ๆ ที่เก็บไว้ได้นานๆ

เมื่อได้สิ่งของตามความต้องการแล้ว ก็จัดบรรจุใส่ในภาชนะ โดยนิยมใส่ข้าวสารรองก้นกระบุงและตาม

ด้วยพวกเครื่องปรุงพวกของแห้งที่ใช้ภายในครัวเรือน พวกหอม กระเทียม พริก เกลือ และอื่น ๆ ที่จำเป็น

ขึ้นต่อมาก็จัดพวกอาหารแห้ง ปลาเค็ม เนื้อเค็ม มะพร้าว ข้าวโพด พืชผักต่าง ๆ ที่มีในฤดูกาล และเก็บไว้

ได้นาน ๆ นอกจากนี้ ยังบรรจุของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันด้วย เช่น น้ำมัน ไม้ขีดไฟ เข็ม ด้าย คุป

เทียน เครื่องเขียน เช่น หมาก พลุ ยาเส้น และยาสามัญประจำบ้าน

ถัดขึ้นมาชั้นบนสุด ซึ่งจะบรรจุสิ่งของที่เป็หัวใจของหมรับ คือ ขนมห้าอย่าง อันเป็นเอกลักษณ์ที่จะขาด

ไม่ได้ คือ

๑. ขนมพอง เป็นสัญลักษณ์แทน เรือ แพ ที่บรรพบุรุษ ใช้ข้ามห้วงมหรรณพ

๒. ขนมลา เป็นสัญลักษณ์แทน แพรพรรณเครื่องนุ่งห่ม

๓. ขนมบ้า เป็นสัญลักษณ์แทนลูกสะบ้าที่ใช้สำหรับเล่นในวันสงกรานต์

๔. ขนมดีซำ หรือ เมฆา เป็นสัญลักษณ์แทน เงิน เบี้ย สำหรับจับจ่ายใช้สอย

๕. ขนมกง (ไข่ปลา) เป็นสัญลักษณ์แทนเครื่องประดับ

แต่ผู้แก่ผู้เฒ่าบางคนท่านบอกว่า ขนมหัวใจของหมรับ ๖ อย่าง คือ เพิ่มขนม ลาลอยมัน เป็นสัญลักษณ์

แทน ฟูก หมอนอีกอย่างหนึ่งด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่า ขนมห่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดหมรับนั้น จะเก็บไว้ได้นาน โดยไม่บูบุง่าย เพื่อจะได้เป็นเสบียงของประสงฆ์ได้ตลอดฤดูฝน

ในสมัยโบราณ เมื่อบรรจสิ่งของต่าง ๆ และขนมลงในหมรับเรียบร้อยแล้ว ก็จะวางกระทงใบตอง ซึ่งเย็บเป็นลักษณะกลม ๆ ใส่ข้าวสุก แล้วเจียนใบตองให้กลม ปิดไว้บนกระทงใบตอง ก็จะมีกระทงเล็ก ๆ ใส่กับข้าวหวานคาว ที่พระภิกษุฉันได้ทันที เมื่อพระรับพระเคนแล้ว จากนั้นก็เย็บกระทงเป็นกรวยแหลมคล้ายฝาชี ครอบไว้แล้วปักธูปเทียน และธงผ้าสี หรือธงกระดาษสีสวยงาม เรียกส่วนนี้ว่า "ยอดหมรับ" แต่ในปัจจุบันนี้ยอดหมรับ ได้เปลี่ยนเป็นธูปธูปไปติดแทน

เมื่อติดยอดหมรับเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำมาตกแต่งให้สวยงาม โดยสิ่งของหรือเครื่องเล่นพื้นเมือง เช่น ตุ๊กตา รูปสัตว์ต่าง ๆ เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย นก ไก่ ซึ่งประดิษฐ์จากไม้หญาปล้อง ไม้ระกำ กระดาษสีสวยงาม ซึ่งการนำเครื่องเล่นเหล่านี้ มาประดับตกแต่งหมรับนั้น ผู้จัดต้องพิจารณาว่าบรรพบุรุษของตนชอบอะไรเป็นพิเศษด้วย เช่น ปลา กัด ไก่ชน วัวชน หนั ง ละคร ฯลฯ ก็จะทำสิ่งนั้นติดหมรับ

ข้อสังเกต สำหรับการจัดหมรับนั้น อาจจะจัดเฉพาะครอบครัว หรือจัดรวมกันเป็นกลุ่ม ในหมู่ญาติมิตรหรือจัดเป็นคณะใหญ่ ๆ ก็ได้แล้วแต่สะดวก

การยกหมรับ

เมื่อจัดตกแต่งหมรับเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำหมรับไปถวายพระที่วัด ซึ่งจะกระทำกันในวันแรม ๑๔ ค่ำ หรือแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ เรียกว่า วัน "ยกหมรับ" โดยจะเลือกวัดที่บรรพบุรุษของตนนิยม วัดที่ใกล้บ้าน หรือวัดที่เฝ้าบรรพบุรุษของตนนิยม การแห่หมรับไปวัด จะจัดเป็นขบวน เล็ก ใหญ่ ตามจำนวนของผู้ร่วมจัดหมรับ บางขบวนจะจัดแข่งขันกันอย่างสวยงาม

การทำบุญในวันยกหมรับนี้ นอกจากหมรับแล้ว มีการนำอาหาร คาวหวานไปถวายพระด้วย อนึ่ง เเสบียงอาหารในหมรับนั้น พระท่านจะได้ไปโดยการหยิบฉลาก ท่านจะไม่รับพระเคน ดังนั้น เมื่อหยิบฉลากได้แล้ว ลูกศิษย์วัด หรือมคทายก จะต้องเก็บไว้เอง แล้วค่อยนำมาประกอบอาหารเป็นมื้อๆ ถวายพระ จึงไม่นับว่าพระท่านสะสมอาหาร

การตั้งเปรต

เมื่อยกหมรับและถวายภัตตาหารแก่พระภิกษุสงฆ์แล้ว ก็จะมีการ "ตั้งเปรต" ซึ่งแต่เดิมกระทำโดยการนำอาหารหวานคาว ใส่กระทงนำไปวางไว้ริมกำแพงวัด โคนต้นไม้ใหญ่ หรือตามที่ต่าง ๆ ในบริเวณวัด โดยถือคติที่ว่า เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ไม่มียญาติมิตร หรือที่พวกลูกหลานไม่ได้มาร่วมทำบุญในวันนั้น บางแห่งมีการ "หลาเปรต" โดยยกเป็นร้านสูง ๆ แล้วนำอาหารไปวางไว้บนร้านนั้น เมื่อพระสวดมนต์เสร็จก็จะนำมาพันหลาเปรตเอาไว้ เมื่อสวดเสร็จ บรรดาลูกหลานก็จะเข้าแย่งอาหารที่ตั้งเปรตเหล่านั้น เรียกว่า "ชิงเปรต" ซึ่งถือວ่່าใครได้กินขนมที่ชิงเปรตมาก็จะได้กุศลแรง บรรพบุรุษช่วยช่วยให้เป็นศิริมงคลแก่ตนเอง

การฉลองหมรับ และบั้งสุก

การฉลองหมรับ และบั้งสุก กระทำในวันแรม ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ เดือนสิบ ซึ่งถือว่่าเป็นวันสารท ในวันนี้จะมีการทำบุญซึ่งเรียกว่า วัน "หลองหมรับ" ตามคติโบราณถือว่่า เป็นวันที่บรรพบุรุษที่ถูกปล่อยตัวมาตอนวันแรม ๑ ค่ำ ได้เวลาที่กลับเมืองนรกดังเดิม บรรดาลูกหลานก็จะร่วมกันทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้พร้อมกัน เป็นการสง หากลูกหลานคนใดไม่มาทำบุญในวันนี้ถือว่่า อกตัญญู และญาติพี่น้องที่ล่วงลับ จะได้รับความทุกข์อย่างแสนสาหัส

ความหมายของ คำศัพท์ในวันสารท

ตายาย

น. บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

คนนครศรีธรรมราช เรียกพ่อของแม่ว่า "พ่อเฒ่า" และเรียกแม่ของแม่ว่า "แม่เฒ่า" ไม่ได้เรียกตา หรือยายอย่างภาษากลาง แต่ใช้คำว่า "ตา" เรียกผู้ชายชราครวพ่อแม่โดยทั่วไป และใช้คำว่า "ยาย" เรียกผู้หญิงชราครวแม่เฒ่าโดยทั่วไป

และเมื่อเอ่ยถึง "ตายาย" จะหมายถึง บรรพบุรุษ หรือเทือกเถาเลากอที่สืบเชื้อสายวงศ์ตระกูลต่อกันมาทั้งที่ล่วงลับไปแล้ว หรือยังมีชีวิตอยู่

สำหรับ "ตายาย" ที่เกี่ยวกับการทำบุญเดือนสิบ จะหมายถึง เฉพาะบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วเท่านั้น โดยมีความเชื่อว่่า ในช่วงวันแรม ๑ ค่ำ ถึง วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วและยังไม่ได้ไปผุดไปเกิด จะได้รับอนุญาตให้กลับมาเยี่ยมลูกหลานเป็นการชั่วคราว ในโอกาสนี้ลูกหลานจึงถือโอกาสทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้

วันรับตายาย

วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ ซึ่งถือเป็นวันแรกที่บรรพบุรุษซึ่งล่วงลับไปแล้ว ได้รับอนุญาตให้มาเยี่ยมลูกหลาน ลูกหลานก็จะทำบุญที่วัดเป็นการต้อนรับ บางท้องที่เรียกว่า "วันหมรับเล็ก"

วันส่งตายาย

วันแรก ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ เป็นวันสุดท้ายที่บรรพบุรุษซึ่งล่วงลับไปแล้วได้รับอนุญาตให้มาเยี่ยมเยียนลูกหลาน จะต้องกลับไปอยู่ในอบายภูมิตามเดิม ลูกหลานจะทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ครั้งใหญ่ บางท้องที่เรียกว่า "วันหมรับใหญ่"

บั้งสุกุล

ก. บั้งสุกุล

ภาษาใต้จะออกเสียงกร่อนพยางค์เป็น "บั้งกุล" หรือ บางที่เรียกว่า "บั้งสุกุล" ในประเพณีทำบุญของชาวนครศรีธรรมราช นอกจะจัดอาหารและยกหมรับไปถวายพระแล้ว ญาติมิตรจะนำอัฐิของผู้ล่วงลับไปแล้ว ไปทำพิธีให้พระสงฆ์สวดบั้งสุกุล เพื่อแผ่ส่วนกุศลไปยังเจ้าของอัฐิที่ล่วงลับไปแล้วด้วย โดยพิธีบั้งสุกุลนี้จะกระทำหลังจากที่พระสงฆ์สวดมนต์และฉันภัตตาหารเพลเรียบร้อยแล้ว

เปรต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ อธิบายความหมายว่า "น. สัตว์พวกหนึ่งในอบายภูมิแดนทุกข์ ผีเลวจำพวกหนึ่งมีหลายชนิด ชนิดหนึ่งตามที่ว่ากันว่า มีรูปร่างสูงโย่งเท่าต้นตาล ผมหาวหยอกหยอย คอยาว ผอมโซ มีปากเท่ารูเข็ม มือเท่าใบตาล กินแต่เลือดและหนองเป็นอาหาร มักร้องเสียงดังวิ๊ด ๆ ในตอนกลางคืน, เปต ก็ว่า"

หนังสือไตรภูมิพระร่วง ของพญาลิไท ได้กล่าวถึงรูปร่างลักษณะของเปรตไว้ว่า "เปรตลงจำพวกตัวเขาใหญ่ ปากเขาน้อยเท่ารูเข็มก็มี เปรตลงจำพวกผอมนักหนา เพื่ออาหารจะกินบมิ แม้นว่าจะได้ขอดเอาเนื้อน้อยหนึ่งก็ดี เลือดหยดหนึ่งก็ดี บมิได้เลย เท้าว่ามีแต่กระดูกและหนังพอกกระดูกภายนอกอยู่ใสนั่งห้องนั้นเหยียดกระดูกสันหลัง แลตานั้นลึกแกลงลงดังแสรงควักเสีย ผมเขานั้นยุ่งร่ายลงมาปกปากเขามาตราว่าผ้ารายน้อยหนึ่งก็ดี และจะมีปกกายนั้นหาบมิได้เลย เทียรยอมเตือดเนื้อร้อนใจเขา และเขาร้องให้ครางอยู่ทุกเมื่อแล

ตั้งเปรต

ก. ตั้งเครื่องเปตพลีในวันสารท

เป็นกิจกรรมการทำบุญเดือนสิบอีกส่วนหนึ่งในวันแรม ๑๕ ค่ำ กล่าวคือ นอกจากนำภัตตาหารไปถวายพระสงฆ์แล้ว ชาวบ้านจะนำอาหาร ขนมเดือนสิบ และสิ่งของต่าง ๆ ไปวางไว้ตามโคนต้นไม้ หรือริมกำแพงวัด หรือทางเข้าประตูวัด หรือ บนร้านที่จัดไว้ แล้วนำสายสิญจน์มาผูกไว้ให้พระสงฆ์สวดบั้งสุกุล เรียกว่า การตั้งเปรต

การตั้งเปรตนั้นเชื่อว่า เป็นการทำบุญเพื่อแผ่ส่วนกุศลอุทิศให้ผู้ล่วงลับที่ไม่มีญาติ หรือญาติที่ไม่ได้มาทำบุญให้ ด้วยความเวทนาสงสารดังเพลงร้องเรือบทหนึ่งว่า

"สวาน้อยใจบุญเหอ ไปทำบุญวันสารท
ยกหมรับดับเถาต ไปวัดไปวา
พองลาขนมแห้ง จัดแจงเข้าตำอิ้มมา
ไปวัดไปวา สาเสตเวทนาเปรต เหอ"

ชิงเปรต

ก. แย่งอาหาร ขนมหรือสิ่งต่าง ๆ ในประเพณีวันสารท

เป็นกิจกรรมเมื่อเสร็จพิธีบั้งสุกุล ชาวบ้านทั้งหนุ่มสาวเดมาแก่และเด็ก ๆ จะเฮโลไปแย่งชิงอาหารและขนมที่ตั้งเปรตมากินด้วยความสนุกสนานโดยความเชื่อว่า การกินอาหารและขนมที่ตั้งเปรตจะได้กุศลแรง เรียกว่า การชิงเปรต

บางแห่งสร้างหลาเปรตให้สูง โดยใช้เสาไม้ไผ่หรือไม้หลาวชะโอน หรือไม้หมากเพียงเสาเดียว แทนเสาสี่เสาดตามปกติ ขุดผิวจนสิ้นแล้วทางน้ำมัน ให้คนแย่งกันปีนขึ้นไปชิงเปรต ซึ่งจะป่านปีนลำบากเพราะลื่นกว่าจะได้ต้องใช้เวลาและสนุกสนานมาก เป็นการชิงเปรตที่สนุกสนานไปอีกแบบหนึ่ง

หลาเปรต

เป็นศาลาหรือร้าน ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้คนนำอาหารขนมเดือนสิบหรือสิ่งของต่าง ๆ ไปวางเพื่อตั้งเปรต เรียกว่า "หลาเปรต"

ขนมเดือนสิบ

น. ขนมอันเป็นสัญลักษณ์ของประเพณีทำบุญสารทเดือนสิบเมืองนครศรีธรรมราช ใช้จัดเป็นสารับ(หมรับ)

มี ๕ อย่าง คือ ขนมลลา ขนมพอง ขนมบ้า ขนมดีซ่า(เมซ่า) ขนมกง (ขนมไขปลา) แต่บางที่มี ๖ อย่าง โดยเพิ่ม ขนมลาลอยมัน อีกอย่างหนึ่งด้วย

พอง

ชื่อขนมเดือนสิบอย่างหนึ่ง ทำด้วยข้าวเหนียวหนึ่งมัดเป็นแผ่นรูปต่าง ๆ ตากแห้ง แล้วทอดให้พองในน้ำมันร้อน ๆ

คนนครฯ ใช้ขนมพองทำบุญเดือนสิบ ด้วยความเชื่อว่า ขนมพอง เป็นสัญลักษณ์ให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ใช้แทนแพล่องไปข้ามห้วงมหรณพ ตามคติของพระพุทธศาสนา

ลา

ชื่อขนมเดือนสิบอย่างหนึ่ง ทำด้วยแป้งข้าวเจ้า ผสมน้ำตาลโรยทอดเป็นแผ่นบาง ๆ ในกะทะที่ทาน้ำมันร้อน ๆ

คนนครฯ ใช้ขนมลา เวลาทำบุญเดือนสิบ ด้วยความเชื่อว่า ขนมลา ใช้แทนเสื้อผ้าแพรพรรณเครื่องนุ่งห่มที่ส่งไปถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

บ้า

ขนมเดือนสิบอย่างหนึ่ง ทำด้วยแป้งข้าวเหนียวผสมน้ำตาลเคี้ยว ปั้นเป็นลูกกลมๆแบนๆ ทอดในน้ำมันร้อน ๆจนสุก

คนนครฯ ใช้ขนมบ้าทำบุญเดือนสิบ ด้วยความเชื่อว่า ขนมบ้า ใช้แทนลูกสะบ้า ส่งไปให้ถึงบรรพชนใช้ละเล่นในวันช่วงสงกรานต์

ดีซ่า

ชื่อขนมเดือนสิบอย่างหนึ่ง ทำด้วยแป้งข้าวเจ้า ผสมน้ำตาลเคี้ยว ปั้นเป็นรูปกลม ๆ แบนๆ เจาะรูตรงกลาง แล้วทอดในน้ำมันร้อน ๆ

คนนครฯ ใช้ขนมดีซ่าทำบุญเดือนสิบ ด้วยความเชื่อว่า ขนมดีซ่า จะเป็นเงินเบี้ยให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วได้ใช้สอย

ไขปลา

ชื่อขนมเดือนสิบอย่างหนึ่ง ทำด้วยถั่วเขียวผสมด้วยน้ำตาลเคี้ยว ชุบแป้งข้าวเหนียว ทอดในน้ำมันร้อน ๆจนสุก เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ขนมกง

คนนครฯ ใช้ขนมไขปลาทำบุญเดือนสิบ ด้วยความเชื่อที่ว่า ขนมไขปลา เป็นสัญลักษณ์แทนเครื่องประดับสำหรับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

ลาลอยมัน

ขนมเดือนสิบอีกอย่างหนึ่ง ทำด้วยแป้งข้าวเจ้าผสมน้ำตาลแบบเดียวกับขนมลา แต่โรยทอดในน้ำมันร้อน ๆ

คนนครฯ ใช้ขนมลาลอยมันทำบุญเดือนสิบด้วยความเชื่อที่ว่า ขนมลาลอยมันนี่จะเป็นสัญลักษณ์แทนฟูกหมอน ส่งถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

“ทำบุญใหญ่เหอ ไปทำบุญวันสารท

ยกหมรับดับเถาด ไปวัดไปวา

กรวดน้ำตั้งจิตอธิษฐาน ส่งผลศีลทานไปให้ย่า

พ่อแม่ตายายลุงป้า น้าอาขึ้นเมืองบน”